Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KSJAL/pbcdSslvPp-U/26
Názov predmetu	súčasná slovenská literatúra v pedagogickej praxi
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	3
Vyučujúci	Mgr. Ľubomír Gábor, PhD., univ. doc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Hodnotenie predmetu pozostáva z literárno-interpretačnej práce na vybranú tému, odovzdanej v priebehu semestra, a zo záverečnej ústnej skúšky. V priebežnom hodnotení môže študent získať maximálne 40 % bodov z celkového hodnotenia za predmet, pričom musí získať aspoň 28 % bodov z celkového hodnotenia, aby mohol pristúpiť k záverečnej skúške. Za skúšku môže študent získať maximálne 60 % bodov z celkového hodnotenia za predmet, pričom minimálna akceptovaná úspešnosť študenta v tejto časti hodnotenia je 42 % bodov z celkového hodnotenia predmetu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Študent získa informácie o literárnych a historických reáliách, jazykovo-kultúrnom kontexte Slovenska v Európe po roku 1989.
2. Zručnosti: Študent vie na primeranej úrovni interpretovať vybrané literárne pramene, kriticky vyhodnocovať ich umeleckú úroveň a hodnotu, dokáže ich vsadiť do európskeho literárneho kontextu; študent vie vyhodnocovať, spracovať a vytvoriť edukačné materiály k vybraným témam a diskutovať o nich v študijnej skupine.
3. Profesijné kompetencie: Študent vie na základe nadobudnutých vedomostí a zručností odborne a relevantne pracovať s vybranými literárnymi prameňmi, didakticky ich spracúvať a prakticky využívať v edukačnom procese či iných odborno-propagačných aktivitách súvisiacich s jeho povolaním.
4. Prenositeľné kompetencie: Študent získa komunikačné zručnosti, vie pripravovať edukačné materiály, vie kriticky čítať dostupné textové pramene a kriticky uvažovať v súvislostiach, získa digitálne zručnosti, interpersonálne zručnosti.

Stručná osnova predmetu

Prednášky:
1. Literárne a mimoliterárne činitele vývinu slovenskej literatúry v európskom kontexte po roku 1989, kritická reflexia funkcií literatúry a jej žánrová rozrôznenosť.
2. Pozícia súčasnej literatúry v školskej praxi – reflexie o úlohe a význame súčasnej literatúry na vyučovaní slovenského jazyka a literatúry.
3. Postmoderna a postmodernizmus – podoby, filozofické aspekty, predstavitelia, znaky.
4. Súčasná literatúra a podoby jej spoločenskej propagácie – literárne časopisy, súťaže, ocenenia.
5. Súčasná slovenská poézia v edukačnej praxi – predstavitelia, generačná diferenciácia, tematické

špecifiká.
6. Súčasná slovenská próza v edukačnej praxi - predstavitelia, generačná diferenciácia, tematické špecifiká.
7. Súčasná slovenská dráma v edukačnej praxi - predstavitelia, generačná diferenciácia, tematické špecifiká.
8. Podoby komercionalizácie literatúry.
9. Tvorba súčasných dvojdomých spisovateľov.
10. Reflexie o miere a podobe zastúpenia vybraných súčasných spoločenských problémov v literatúre po roku 1989 (s dôrazom na aspekty inklúzie, migrácie, LGBTI, domáceho násilia, extrémizmu a pod.) a spôsoby ich aplikácie v edukačnej praxi.
11. Formy súčasnej feministickej literatúry a ich miesto v edukačnej praxi.
12. Formy a podoby súčasnej literárnej fantastiky a jej miesto v edukačnej praxi.

Semináre:
1. Kritické čítanie vybraných ukážok diela Navrávačky od D. Tatarku – reflexie o spoločensko-politických zmenách a ich vplyvoch na literatúru a zmenu režimu.
2. Kritické čítanie vybraných súčasných slovenských literárnych časopisov, blogov a reflexia o spôsoboch ich využitia a význame v edukačnej praxi.
3. Identifikácia vybraných podstatných znakov postmoderny vo vybraných ukážkach súčasnej slovenskej literatúry (s dôrazom na tvorbu D. Mitanu a P. Vilikovského).
4. Kritické čítanie vybraných ukážok z diel výhercov súťaže Anasoft Litera, Poviedka. Reflexie o komentároch literárnej kritiky.
5. Kritické čítanie vybraných ukážok diela M. Haugovej, J. Urbana, I. Koleniča; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
6. Kritické čítanie vybraných ukážok diela P. Pišťanka, P. Jaroša, M. Hvoreckého; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
7. Kritické čítanie vybraných ukážok diela S. Štepku a V. Klimáčka; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
8. Kritické čítanie vybraných ukážok diela K. Kucbelovej; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
9. Kritické čítanie vybraných ukážok diela V. Rosenbergovej a I. Dobrakovovej; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
10. Kritické čítanie vybraných ukážok diela I. Brežnej a E. Farkašovej; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
11. Kritické čítanie vybraných ukážok diela E. J. Grocha a V. Šikulovej; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
12. Kritické čítanie vybraných ukážok diela Š. Konkola a J. Červenáka; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.

Sylabus predmetu

Prednášky:
1. Literárne a mimoliterárne činitele vývinu slovenskej literatúry v európskom kontexte po roku 1989, kritická reflexia funkcií literatúry a jej žánrová rozrôznenosť.
2. Pozícia súčasnej literatúry v školskej praxi – reflexie o úlohe a význame súčasnej literatúry na vyučovaní slovenského jazyka a literatúry.
3. Postmoderna a postmodernizmus – podoby, filozofické aspekty, predstavitelia, znaky.
4. Súčasná literatúra a podoby jej spoločenskej propagácie – literárne časopisy, súťaže, ocenenia.
5. Súčasná slovenská poézia v edukačnej praxi – predstavitelia, generačná diferenciácia, tematické špecifiká.
6. Súčasná slovenská próza v edukačnej praxi - predstavitelia, generačná diferenciácia, tematické

špecifiká.
7. Súčasná slovenská dráma v edukačnej praxi - predstavitelia, generačná diferenciácia, tematické špecifiká.
8. Podoby komercionalizácie literatúry.
9. Tvorba súčasných dvojdomých spisovateľov.
10. Reflexie o miere a podobe zastúpenia vybraných súčasných spoločenských problémov v literatúre po roku 1989 (s dôrazom na aspekty inklúzie, migrácie, LGBTI, domáceho násilia, extrémizmu a pod.) a spôsoby ich aplikácie v edukačnej praxi.
11. Formy súčasnej feministickej literatúry a ich miesto v edukačnej praxi.
12. Formy a podoby súčasnej literárnej fantastiky a jej miesto v edukačnej praxi.

Semináre:
1. Kritické čítanie vybraných ukážok diela Navrávačky od D. Tatarku – reflexie o spoločensko-politických zmenách a ich vplyvoch na literatúru a zmenu režimu.
2. Kritické čítanie vybraných súčasných slovenských literárnych časopisov, blogov a reflexia o spôsoboch ich využitia a význame v edukačnej praxi.
3. Identifikácia vybraných podstatných znakov postmoderny vo vybraných ukážkach súčasnej slovenskej literatúry (s dôrazom na tvorbu D. Mitanu a P. Vilikovského).
4. Kritické čítanie vybraných ukážok z diel výhercov súťaže Anasoft Litera, Poviedka. Reflexie o komentároch literárnej kritiky.
5. Kritické čítanie vybraných ukážok diela M. Haugovej, J. Urbana, I. Koleniča; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
6. Kritické čítanie vybraných ukážok diela P. Pišťanka, P. Jaroša, M. Hvoreckého; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
7. Kritické čítanie vybraných ukážok diela S. Štepku a V. Klimáčka; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
8. Kritické čítanie vybraných ukážok diela K. Kucbelovej; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
9. Kritické čítanie vybraných ukážok diela V. Rosenbergovej a I. Dobrakovovej; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
10. Kritické čítanie vybraných ukážok diela I. Brežnej a E. Farkašovej; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
11. Kritické čítanie vybraných ukážok diela E. J. Grocha a V. Šikulovej; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.
12. Kritické čítanie vybraných ukážok diela Š. Konkola a J. Červenáka; kritické reflexie možností čítania diel v edukačnej praxi.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): P Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1 hodina prednášok a 1 hodina seminárov týždenne Metóda štúdia: prezenčná Forma štúdia: denné časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: Prezenčné/Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín samoštúdium: 66 hodín

Odporúčaná literatúra

FERKO, M. 2007. Dejiny slovenskej literárnej fantastiky. Bratislava: SLC, 132 s., ISBN 978-80-89222-33-9.
HALVONÍK, A. 2004. Premeny: slovenská próza na rozhraní storočí. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 238 s., ISBN 80 8061-182-3.
HOCHEL, I. et al. 2007. Slovenská literatúra po roku 1989. Bratislava: Literárne informačné centrum, 161 s., ISBN 978-80-89222-34-6.
KRNOVÁ, K. 2017. K vybraným problémom dejín slovenskej literatúry druhej polovica 20. storočia. Trnava: UCM v Trnave, 158 s., ISBN 978-80-8105-849-3.

MARČOK, V. a kol. 2004. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava: LIC, 471 s. ISBN 80-88878-87-X.
MARČOK, V. 2010. V poschodovom labyrinte. Bratislava: Literárne informačné centrum, 284 s., ISBN 978-80-8119-024-7.
SOUČKOVÁ, M. - GAVURA, J. (eds.). 2024. Slovník diel slovenskej literatúry po roku 1989. Fintice: FACE, 640 s., ISBN 978-80-6900-600-3.
ŠRANK, J. 2013. Individualizovaná literatúra. Bratislava: Cathedra, 470 s., ISBN 978-80-8949-512-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský